

Posudek vedoucího diplomové práce

Autorka: Bc. Michaela Kučerová
Název: Stát a územní samospráva

A. Obsah práce

Předložená diplomová práce pojednává nejprve o státu, o jeho vzniku, vývoji a podstatě. Autorka práce věnuje pozornost vývoji myšlení o státu.

Další část práce pojednává o decentralizaci státu, o jejích různých formách. Autorka práce správně systematicky zařazuje samosprávu jako jednu z obvyklých forem decentralizace státu.

Nejdůležitější částí práce je segment teoreticky pojednávající o samosprávě, na výklad o vývoji ve světě a na našem území navazuje autorka řešením otázky o podstatě samosprávy, řeší, co je to vlastně územní samospráva. Zdůrazněn je význam působnosti samosprávy.

Část čtvrtá se snaží reflektovat realitu územní samosprávy v České republice. Nejprve pojednává o místě samosprávy ve veřejné správě. Vlastní výklad o samosprávě vychází z právní úpravy - nejprve je zmíněno zakotvení v Ústavě ČR.

Závěr kondenzuje nejdůležitější myšlenky a historické události obsažené v práci, tento výběr ukazuje na jejich relevanci dle názoru autorky. Nejvíce se o stanovisku autorky dozvíme na konci závěru.

B. Připomínky k práci

V části věnované obecně státu mohla autorka více oddělit dějiny státu a vývoj myšlení o státu. Kapitola 2.1 mohla být dokonce vhodněji nazvána Vývoj myšlení o státu, s přesahy do vlastního vývoje státu. Přesto je tato kapitola cennou neboť předkládá důležité teorie státu.

Ve výkladu o prostorovém členění není pojednáno o asymetrických modelech, tedy, že určitá část území má, zjednodušeně řečeno, širší samostatnou působnost než jiná. Při tom mohla zmínit obvyklý, ale poněkud polysémantický, pojem autonomie.

Z hlediska teoretických koncepcí samosprávy jako formy decentralizace státu se autorka opírá o H. Kelsena a J. Jellineka, možná byli k této kruciólní problematice opomenuti recentní autoři. Otázkou je do jaké míry by další rešerše byla úspěšná, ovšem i negativní výsledek by měl svou cenu.

Mnohem větší rešeršní úsilí projevila autorka před konstituováním definice samosprávy v kapitole 3.3 Pojem samospráva. Otázkou je zda bylo správné tuto kapitolu započít prozatímním obecním zákonem ze 17. března 1849, zda již tento zákon nevychází z před tím postulovaných idejí. Přičemž autorčinu důležitou definici samosprávy nalezneme teprve v závěru práce na straně 70.

Pravděpodobně nad úrovní magisterského studia by byla problematika podrobnější analýzy definičních znaků územní samosprávy – je tato definována z hlediska své působnosti, organizace (ve více významech tohoto pojmu), vztahem ke státu nebo právním postavením (mezi veřejným a soukromým právem)? Ve svém výkladu se

autorka drží především právně pozitivistického hlediska, stát je právo, právo je stát, a samospráva je tak opět právně založena.

V závěrečné části o samosprávě v ČR se autorka pokusila jen o základní vymezení naší samosprávy. Rozsah práce pravděpodobně neumožňuje hlubší studii. Možná se autorka mohla pokusit předložit ideové zdroje, které byly relevantní při obnově naší samosprávy po roce 1989; byť mnohé zdrojové myšlenky jsou v předních kapitolách. Souvisejícím úkolem mohlo být hodnocení naplnění původních záměrů, resp. principů obsažených v ústavních zákonech. Také bylo možno věnovat určitou pozornost mezinárodním závazkům ČR, které se vztahují na samosprávu.

C. Otázky k obhajobě:

1. Jaký je rozvoj územní samosprávy ve federacích, resp. porovnejme situaci územní samosprávy v případě, že je ve státě uplatňován další jiný způsob decentralizace. Jak se daří samosprávě v unitárních státech?
2. Do jaké míry se na činnost územní samosprávy uplatňují ústavní principy dle čl. 2 odst. 2 a 3, příp. čl. 4 Listiny základních práv a svobod?
3. Do jaké míry ČR naplňuje Evropskou chartu místní samosprávy?
4. Jak se liší působnost obcí a krajů?

D. Hodnocení práce

Celkové zaměření práce je navýsost teoretické. Absolventi magisterského stupně obvykle rezignují na ucelený a koncepční pohled na samosprávu – obvykle se soustředí na určitou obec nebo určitý proces v rozhodování jednotky samosprávy (ať z hlediska věcného nebo organizačního). To podtrhuje náročnost a složitost práce, která žádala studium velkého množství primární literatury vyprodukované za dlouhé časové období, a výběr a uspořádání extrahovaných myšlenek.

Autorka se v problematice dobře orientuje a sdělnou formou spolu se svými stanovisky nás s ní seznámila; obohatila tak naše poznání, a proto **práci doporučuji k obhajobě**. Navrhují klasifikovat ji v rozmezí stupňů výborně a velmi dobře.

V Nové Pace dne 20. srpna 2010

JUDr., Ing. Rudolf Cogan, Ph.D.